

Mi akadályozza az előhasználatok gazdaságos keresztülvitelét?

Ezt kérdezi Lippóczy Béla az Erdészeti Lapok februári füzetében és válaszokat kér.

Ó az e téren mutatkozó hátrányos állapotok jóra fordulását egyrészt a tűzifához fűzött túlzott igényeknek a leszállításában, másrészt az ország pénzügyi helyzete érdekében a csonkorszag erdőgazdasági viszonyaihoz való alkalmazkodásban látja. Szóval az a kívánsága, hogy fogyasszon a közönség gyengébb minőségű tűzifát is.

Amidőn a magyar termelésű tűzifa érdekében egy kis helyi propagandára határoztam el magamat, egy kissé közelebről vettem szemügyre a helyi tűzifafogyasztási viszonyokat. Előre bocsátom, hogy az alább előadandó viszonylatok a tarifaváltozást és az importfa vámjának életbeléptét követő időre esnek és vonatkoznak.

Kecskemét, máv. állomásra állítva, a tűzifa árak 10.000 kg-kint, 15 tonnás kocsikban körülbelül az alábbiak: 1—2 éves vágású elsőrendű hazai cser-, tölgy-, gyertyán-, akáchasáb: 300—320 P, gyengébb göcsös, elegendes, vékony hasáb 275—295 P, jó dorongfa 270—290 P, selejtesebb, vékonyabb vegyesfa 260—275 P. A sütőipar által nagyon keresett vékony dorong és gallyfa (3—7 cm), pékfa 250—270 P. Teljesen nyers, párhetes vágású akác-pékfa 220 P, ez légen száradt állapotra átszámítva 250 P.

A fentebb elősorolt forgalmi árakból azt látjuk, hogy aránylag az elsőrendű hasábtűzifa a legolcsóbb.

A nagy péküzemek csak azért nem vásárolnak hasábfát, mert annak 3—7 cm vékonyra, gyors lángot adó elszilánkolása nagy költséggel, apadékkal, tűzveszélyes szeméthalmozódással és bajjal járna. Míg a pékfát egészben máglyázzák a kemencébe.

Az én szerény véleményem szerint a fogyasztóközönséget nem az igényesség, se pedig csonkahazánk erdőgazdasági viszonyainak nemismerése hajtja a hasáb-, de még ebből is a legelsőbrendű fajták vásárlása felé, hanem a józan számítás.

Legdrágábban tüzel a kilós fát fogyasztó középosztály és a legszegényebb népréteg. A házhoz szállított aprított kilósfa

ügyes keveréssel bevesz mindent és búsás hasábfá áron értékesül. Ez a közönség is tudatában van annak, hogy a könnyű puhafát nem érdemes vásárolni, de viszont a száraz aprított fában is nemcsak megfelelő súlyt, de tömeget is akar vásárolni. Ez az oka annak, hogy a hazai termelésű gyertyán és cser nehezen tud utat törni még az intelligens középosztálynál is a megszokott bükkal szemben, főleg akkor, ha még ennek — az ő szemükben egyedül illetékes szakértő, a favágó is könnyebb munkálata miatt önzően — a pártját fogja. Holott a bükk nagyon gyakran 20—25%-ban fülledt és reves.

Teljes tudatában vagyok annak, hogy a gyengébb, így az előhasználati fának a szállítása, kezelése egyforma költséget okoz. Talán a termelésnél és a tőár megszabásánál lehetne valamit segíteni a kelendőségen, főleg az előhasználati fatömegek esetében, melyeknek az állományok végleges kialakítása érdekében még némi áldozatok árán is kívánatos az erdőből való eltávolítása.

Mennél selejtesebb a fa, annál kevesebb költséget bír meg. Nagyobb távolságra csak jóminőségű tűzifa szállítható. Mivel az erdős vidék közvetlen környéke a gyengébb minőségű fát nem bírja mind felvenni, annak olyan tőarat kellene számítani, hogy a távolabb fekvő fogyasztóhelyeket is elérhesse. Főleg az előhasználati fatömegeknél lehetne ezt megtenni, mert esetleg talán teljesen tőár nélkül az állományok megfelelő fejlődésében jelentkeznek a gazdasági haszon, míg annak kitermelése és szállítása szociális úton, a munkanélküliség apasztása révén hatna jótékonyan a közre.

A közönség nagyon szívesen vásárolná a gyengébb minőségű, de egészséges tűzifát méltányos áron. Ha azonban az árak jövőben is úgy maradnak, hogy a legkiválóbb hasábfá ára és a szállítást már alig-alig bíró gyöngye tűzrevaló ára között a különbség csak 10—15% marad, úgy ne rójuk a kiváló minőségű hasábfához való ragaszkodást a fogyasztók igényes voltára, vagy azoknak közgazdasági értéketlenségére, hanem az árakra. A fogyasztók nagyon jól tudják, hogy az anyagok használati értéke között való különbözet jóval meghaladja az árbeli különbözeteket.

Nem tudom teljes biztonsággal megállapítani, hogy hol van a hiba. Vagy a termelők számítanak a gyengébb anyagokért indokolatlanul magas tőárakat; vagy a szemfüles közvetítő kereskedelem használja ki túlságosan az alkalmadtán kínálkozó különleges igényeket.

Egyéni véleményem az, hogy az indokolatlan áralakulatoknak az oka az erdőbirtokosok és termelők szervezetlenségében, kényelemszeretetében, a közvetlen fogyasztókkal szemben tanúsított bizalmatlanságában keresendő.

A legnagyobb elismeréssel viseltetem a legális kereskedelem felkutató, összegyűjtő és elhelyező tevékenységével szemben ott, ahol erre az áru természeténél fogva szükség van. Viszont soha nem látom be a szükségét annak, hogy ugyanegy áru 4—5 levél megírása révén kerüljön kézről-kézre, — ugyanazon raktáron fekvve, de állandóan drágítva a fogyasztóhoz.

A holland és dán parasztságnak közel 50 esztendő s válságos vajúdásába került, míg virágzó termelő és értékesítő szövetkezteik mai jólétüket megalapozták. Hitem szerint az intelligens magyar erdőbirtokosok és fatermelők egy csapással széles és jó utat törhetnének a mostani gyöngye ösvényen, — becsületes munka, bizalom és összetartás erejével.

Nem régiben egy dunamenti erdő szép kőrisrönköi m³-ként 26 P-ért keltek el nyilvános árverésen. Ez az anyag 3—4 kézen ment át, míg végre egy svájci skigyárba jutott el a dunaparti rakodóról. Ilyen esetek alkalmával önként felvetődik annak a gondolata, hogy milyen üdvös volna, ha fényes külföldi képviseliteinknek volna egy-egy olyan tagja is, akinek az ünneplések mellett az képezné a feladatát, hogy nyilvántartaná a kivihető magyar áruk fajtáját, helyét, birtokosát és viszont ezekkel tudatná az elhelyezési lehetőségeket.

Kallivoda Andor.